

Београд - Пројекат поделе Косова опасан је за Србе који тамо живе, нарочито за оне јужно од Ибра. Повлачење границе негде код моста у Митровици промашена је идеја, заснована на идеологији "балван револуције", и у Европи изазива узнемиреност - упозорава председник ЛДП Чедомир Јовановић, учествујући у Данасовој дебати "Црвене линије српске политике".

Којим темама би требало да буде посвећен предстојећи дијалог Београда и Приштине? Ко би требало да посредује, и под чијим окриљем би се водили?

- Први приоритет Србије у новој политици мора да буде добијање међународних гаранција за убрзану демократизацију, заштиту људских права, економски развој и посебан институционални положај српске заједнице на Косову. Простор за кориговање односа и релаксацију сталног непријатељства Београда и Приштине може се тражити само кроз партнерство с најважнијим земљама ЕУ и Америком. Зато је ЕУ природан лидер тог дијалога, поготово што за то има пуну подршку САД.

Како би требало решити "седење за истим столом" представника Београда и Приштине у регионалним организацијама, имајући у виду да косовски званичници не желе да буду заступљени као "Косово/Унмик"?

- Верујем да су обе стране сада зрелије и да су способне да прескоче тај проблем. Било би глупо да се, после много крупнијих одлука у последњим месецима, било која од страна понаша политички инфантилно. Верујем да ће застава ЕУ изнад преговарачког стола олакшати ту врсту договора.

Под којим условима би Србија могла да прихвати улазак Косова у Савет Европе и ОЕБС?

- У Савету Европе и ОЕБС не мере се државнички мишићи, него се штите људска права, убрзава и надгледа демократизација. Мислим да би за Србе на Косову било врло

корисно да уживају заштиту Стразбура, гаранције имовине, безбедности и колективних права које намећу СЕ и ОЕБС. Да у делегацијама у тим организацијама имају своје представнике, да могу да се обраћају Европском суду, због кршења људских права. Било би ужасно да поново прођемо кроз трагедију да свој народ држимо као таоце, као људе који треба да буду вечите жртве, само да бисмо могли да их показујемо пред светом као доказ да Косово није држава. То је злочин само по себи.

Шта би Београд требало да учини уколико Приштина поднесе захтев за пријем у УН?

- Србија у својој новој политици треба да буде позитивна, никако деструктивна. Исти захтев имамо и према Приштини. Убрзавање процеса пријема Србије у чланство у ЕУ, брз улазак у НАТО и његово присуство на Косову, као и гаранције посебног статуса српске заједнице, отварају простор да Србија ублажи политичку блокаду интеграције Косова у организације које доносе бољи живот свих њених грађана. УН у том процесу није први приоритет.

У случају поделе Косова, где би Србија требало да повуче границу?

- Превише смо се играли границама и бодљикавом жицом. То је језик који у Европи изазива констернацију. Не због теорије о непроменљивости граница, већ због утиска да два народа ништа нису схватила из последњих 50 година европских интеграција. Такви пројекти су опасни за Србе који живе на Косову, нарочито за оне јужно од Ибра. И данас има оних који су толико бахати да су спремни да забораве и одбаце око 80.000 Срба јужно од Ибра. Повлачење границе, негде код моста у Митровици, промашена је идеја, заснована на идеологији "балван револуције".

Да ли Београд треба да подржи улазак Срба у косовске институције на предстојећим парламентарним изборима на Косову?

- Апсолутно. Осим вербалне подршке, треба им помоћи у сваком смислу. То би био доказ нове, животне косовске политике. Кроз изборни успех, Срби би могли да преузму важне ресурсе у Влади и прошире своја права, да дођу до позиције да без њихове политичке сагласности не може да се донесе ниједна велика одлука на Косову. То је била и

суштина "плана 2К" ЛДП-а из 2005, када смо инсистирали на практичној конститутивности српске заједнице, што значи да би био неопходан консензус два народа о свим стратешким одлукама.

(Данас)